

VLC. MARJAN TJINKUL O LUPA KOJ CRKVI

luni, 24 iunie 2019

Župa Lupak je osnovana 1789. godine. Prije toga djelovala je kao kapelanija Karaševa.

Tada je bila u Lupaku neka drvena crkva, smještena kod Tlve. Ova današnja crkva poela se graditi 1840. godine i dovršena je nakon četiri godine. Arhitekt joj je bio iz Oravice. Nakon toga je postala samostalna župa, Lupak je imao razne župnike. Znam da je 1804. godine neki franjevski frater držao župu, nakon čega su franjevci otišli, zamjenivši ih, za kratko, isusovci. Poslije isusovaca su došli svjetovni svećenici iz eneadske biskupije, koja je sad postala Temišvarska biskupija. Oni su bili raznih narodnosti: esici, Slovaci, Mađari i Nijemci.

Za vrijeme komunizma bilo je malo svećenika. Do pedesetih godina župu je držao župnik Gephard, koji je otišao u Rekaševu. Poslije njega došao je neko vrijeme umirovljenik Kakošev, a od toga vremena sve do 1974. je o Lupaku kojim župi brinuo svećenik Husztk. Njemu je tada pripalo čak četiri sela: Klokoti, gdje mu je bila župa, Lupak, Vodnik i, nešto kasnije, Ravnik. Bilo je teško s prijevozom tada. On je bio primoran pješaka i ti od sela do sela i, nažalost, tek je jednom u mjesecu stigao održati misu u tim selima.

Ja sam, dakle 1974. godine bio zaređen. Bio sam imenovan za kapelana u Novom Aradu. Neki su se mještani iz Lupaka žalili biskupu što ovdje već dugo nema župnika i molili su ga da tu situaciju popravi. Onda me je tadašnji generalni vikar Konrad Kernweiss pozvao u Temišvar, ponudio mi je dekret i poslao me ovamo. Bio sam mlad i bez iskustva na administrativnom planu i došao sam u jedno mjesto gdje već 28 godina nije bilo stalnog svećenika. Tada je župa Lupak imala oko 1300 dušana. Ravnik je u to doba bila posebna župa sve do 1926., a svećenik je bio dr. Aleksandar Berković. On je poslije otišao u mirovinu u Keleci i meni je, onda, pripala i njegova župa. U Ravniku je tada bilo preko 700 dušana.

Uz crkvu je naš narod opstao već od 600 godina ovdje. Bila su teška vremena, kada smo se borili protiv mađarizacije i opstali. Ali sada, bojim se da će nas ova mobilizacija po svijetu uništiti. Ja sam u siječnju napravio jednu statistiku jer nam je trebala za biskupiju. Od nekadašnjih 1300 ljudi, u Lupaku još ima 378 što stalno žive ovdje, od kojih 38 djeteta do petnaest godina. 84 djeteta koji pripadaju Lupaku kojim župi žive vani. Takve situacije javljaju se u svim našim selima, bez izuzetaka. Zamislite da u ove godine imati osam vjenčanja u župi, od kojih samo jedan par živi tu. Ostali će doći sa zapada na zakazanom roku za vjenčanje, jer na zapadu rade i žive. Imat u našem est krštenja ove godine, ali samo jedno dijete je doma. Također, pripremamo se za Prvu pri est i samo est djeteta mi dolaze redovito na pripreme. Ostala tri će doći na probe tjedan dana prije Prve svete pri est, jer žive van Rumunjske.

Situacija je jako teška i mislim da će sve gore postati. Danas, u većini kuća žive djedovi i bake, a svi ostali žive van države. Ja stalno govorim vjernicima na božićnim i uskršnjim misama da badava grade velike kuće jer to će sve ostati onima iz trećeg svijeta. Oni će doći i kod nas, kako smo i mi neki put došli ovamo. Ovo će sve ostati prazno!

Daniel Lucacela